

BLOGERLIKNING JURNALISTIKADAGI O'RNI

Ro'zmatova Sadoqatxon

Annotatsiya: Blogerlikning jurnalistikadagi o'rni bugungi kunda axborot maydonida muhim va keng qamrovli mavzulardan biriga aylangan. Internetning keng tarqalishi va ijtimoiy tarmoqlarning rivojlanishi bilan birga, blogerlik faoliyati jadal sur'atlarda o'sib bormoqda. Bu jarayonda blogerlar nafaqat shaxsiy fikrlarini ifoda etuvchi shaxslar sifatida, balki axborot tarqatish va jamiyat fikrini shakllantirishda muhim vosita sifatida ham namoyon bo'lmoqda. Blogerlik va jurnalistika o'rtasidagi munosabatni chuqur tahlil qilish bugungi zamon axborot makonini to'g'ri anglash uchun zarurdir.

Kalit so'zlar: blogerlar, jurnalistlar, jurnalistika, munosabatlar, vebinarlar, axborot, jamiyat, fikr.

Blogerlikning asosiy xususiyati uning erkinligi va shaxsiylikka asoslanganligidir. Blogerlar o'zlarining shaxsiy platformalarida, asosan ijtimoiy tarmoqlarda yoki shaxsiy veb-saytlarda faoliyat yuritadilar. Bu ularning o'z auditoriyasi bilan bevosita va to'g'ridan-to'g'ri aloqa o'rnatish imkonini beradi. Shunday qilib, blogerlik an'anaviy jurnalistikadan farqli ravishda, ko'proq interaktivlik va shaxsiy tajriba almashinuvi asosida rivojlanadi. Bu jihat, ayniqsa, yosh avlod orasida blogerlikning mashhurligini oshiradi. Blogerlik va jurnalistika o'rtasidagi asosiy farqlardan biri bu axborotning manbai va uning tasdiqlanish darajasidir. Jurnalistika an'anaviy ravishda qat'iy professional standartlarga amal qiladi, axborotni tekshirish va tasdiqlash jarayonlari qat'iy nazorat ostida bo'ladi. Blogerlikda esa ko'pincha shaxsiy fikr va his-tuyg'ular asosiy o'rinni egallaydi, bu esa ba'zan axborotning sub'ektivligi va tasdiqlanmagan bo'lishi xavfini tug'diradi. Shu bilan birga, blogerlar ko'pincha o'z auditoriyasiga ishonch hosil qilish uchun shaffoflik va ochiqlik tamoyillariga amal qilishga intilishadi.[1]

Blogerlikning jurnalistikaga ijobiy ta'siri ham juda katta. Blogerlar ko'pincha an'anaviy ommaviy axborot vositalari e'tibor bermaydigan yoki yetarlicha yoritilmaydigan mavzularni ko'taradi. Bu, ayniqsa, mahalliy va ijtimoiy muammolar, inson huquqlari, ekologiya kabi sohalarda sezilarli. Blogerlar o'z auditoriyasi bilan yaqindan muloqot qilib, muhim ijtimoiy masalalarni keng jamoatchilikka yetkazishda muhim rol o'ynaydi. Ularning faoliyati ko'pincha ijtimoiy faollik va fuqarolik jamiyatining rivojlanishiga xizmat qiladi. Blogerlikning yana bir ahamiyati bu axborot tezligi va yangiliklarga tezkor munosabat bildirish qobiliyatidir. Blogerlar voqealar yuz berar ekan, tezda o'z fikrlarini va axborotlarini auditoriyaga yetkazish imkoniga ega. Bu esa zamonaviy axborot oqimining tezligi va doimiy yangilanishini ta'minlaydi.

An'anaviy jurnalistika ko'pincha tahririy jarayonlar va tekshiruvlar tufayli yangiliklarni tarqatishda biroz kechikadi, blogerlik esa bu bo'shliqni to'ldiradi.[2]

Shuningdek, blogerlik jurnalistikada yangi format va uslublarning paydo bo'lishiga olib keldi. Blogerlar ko'pincha video, audio, infografika va interaktiv materiallarni keng qo'llashadi. Bu esa axborotni yanada jozibador va tushunarli qilishga xizmat qiladi. Masalan, vloglar, podcastlar, jonli efirlar orqali auditoriya bilan bevosita muloqot qilish imkoniyati paydo bo'ldi. Bu formatlar yoshlar orasida ayniqsa ommalashib, an'anaviy jurnalistikani to'ldiruvchi yangi axborot manbalariga aylandi. Blogerlikning jurnalistikaga ta'sirida ijtimoiy tarmoqlarning roli beqiyosdir. Ijtimoiy tarmoqlar nafaqat blogerlarning asosiy faoliyat maydoni, balki axborot tarqatish va muhokama qilish platformasi hisoblanadi. Bu platformalar orqali blogerlar o'z auditoriyasini tez va samarali shakllantiradi, ular bilan doimiy aloqada bo'ladi. Ijtimoiy tarmoqlarning algoritmlari esa ko'pincha ma'lum bir turdagi kontentni kengroq auditoriyaga yetkazishda yordam beradi, bu esa blogerlikning ommalashishiga xizmat qiladi.[3]

Blogerlik va jurnalistika o'rtasida hamkorlik imkoniyatlari ham kengaymoqda. Ko'plab an'anaviy jurnalistlar blogerlik platformalaridan foydalanib, o'z ishlarini keng auditoriyaga yetkazmoqda. Shu bilan birga, blogerlar ham professional jurnalistlardan o'rganib, o'z ishlarining sifatini oshirishga intilmoqda. Bu o'zaro ta'sir va hamkorlik zamonaviy axborot maydonining rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Biroq, blogerlikning jurnalistikaga ta'siri bilan bog'liq ba'zi muammolar ham mavjud. Blogerlikda axborotning tasdiqlanmaganligi, yolg'on yoki noto'g'ri ma'lumotlarning tarqalishi xavfi bor. Bu esa jamoatchilikda noto'g'ri tushuncha va xato qarorlar qabul qilinishiga olib kelishi mumkin. Shuningdek, ba'zi blogerlar o'z manfaatlarini ko'zlab, senzatsion va yalt-yult ko'rinishdagi kontent yaratishga moyil bo'ladilar, bu esa axborot maydonining sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Blogerlikning jurnalistikadagi o'rni haqida gapirganda, uning jamiyatdagi ijtimoiy va madaniy ta'sirini ham e'tibordan chetda qoldirib bo'lmaydi. Blogerlar ko'pincha yoshlar orasida yangi fikrlar va qadriyatlarni shakllantiradi, ularni ijtimoiy faollikka undaydi. Shu bilan birga, blogerlik madaniyatlararo muloqot va global axborot almashinuvida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Bu esa dunyoqarashni kengaytirish va turli jamiyatlar o'rtasida tushunishni oshirishga xizmat qiladi.[4]

Blogerlik va jurnalistika sohalari o'rtasidagi munosabat bugungi kunda axborot olamining muhim qismiga aylandi. Blogerlik jurnalistikaga turli jihatlarida ijobiy ta'sir ko'rsatadi, bu esa zamonaviy axborot vositalarining rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. Avvalo, blogerlar an'anaviy ommaviy axborot vositalariga nisbatan ko'proq erkinlikka ega bo'lib, kengroq mavzularni yoritishda faol bo'ladilar. Ular ko'pincha jamoatchilik e'tiboridan chetda qolayotgan yoki kam yoritilayotgan masalalarga e'tibor qaratadi. Bu esa jamiyatda muhim bo'lgan, ammo yetarlicha ko'tarilmagan muammolarni kengroq

auditoriyaga yetkazishga yordam beradi. Shuningdek, blogerlik axborotni tez va samarali tarqatishda muhim rol o'ynaydi. Ular voqea yoki hodisa yuz bergan zahoti o'z fikr va mulohazalarini ommaga taqdim etadi. Bu esa yangiliklarning tez tarqalishini ta'minlab, odamlarni voqelikdan xabardor qilishda an'anaviy jurnalistikadan farq qiladi. Blogerlar o'z auditoriyasi bilan bevosita muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'lib, bu interaktivlik jurnalistikada kamroq uchraydigan hodisadir. Auditoriya o'z fikrini bildirish, savol berish va muhokama qilish imkoniyatiga ega bo'lgani uchun axborot yanada jonli va qiziqarli bo'ladi. Bu esa jamiyatda axborot almashinuvi va fikrlar o'zaro ta'sirini kuchaytiradi. Yana bir jihat shundaki, blogerlik yangi axborot formatlarini keng qo'llaydi. Video, jonli efir, infografika kabi vositalar yordamida ular o'z auditoriyasiga yanada tushunarli va jozibador tarzda ma'lumot yetkazadi. Bu esa axborotning samaradorligini oshiradi va yosh avlodni ham jalb qiladi. Bundan tashqari, blogerlik jamiyatdagi ijtimoiy faollikni rag'batlantiradi. Ular muhim ijtimoiy, siyosiy va ekologik masalalarni ko'tarib, fuqarolarni faollikka chaqiradi. Bu jarayon fuqarolik jamiyatining rivojlanishiga va ijtimoiy o'zgarishlarga turtki bo'ladi. Oxir-oqibat, blogerlik va jurnalistika o'rtasidagi hamkorlik zamonaviy axborot makonining sifatini oshirishga xizmat qiladi. Blogerlar an'anaviy jurnalistikaning cheklovlarini to'ldirib, yangi g'oyalar va yondashuvlarni olib kiradi. Shu tariqa, ular jurnalistikani yanada boyitadi va rivojlantiradi.[5]

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, blogerlik jurnalistika sohasida yangi davrni boshlab berdi. U axborot tarqatishning erkin va interaktiv shaklini taqdim etib, an'anaviy jurnalistikani to'ldirmoqda va yangilamoqda. Blogerlik jurnalistlik faoliyatining yangi formatlari va uslublarini kiritib, axborotning tezligi, xilma-xilligi va shaxsiylik darajasini oshirmoqda. Shu bilan birga, u axborot sifatini ta'minlash, etik me'yorlarga rioya qilish va mas'uliyatni oshirish kabi muhim vazifalarni ham oldiga qo'yadi. Bugungi kunda blogerlik va jurnalistika o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni yanada chuqur o'rganish va rivojlantirish axborot makonining sog'lom va samarali rivojlanishi uchun zarurdir. Blogerlikning ijobiy va salbiy tomonlarini hisobga olgan holda, uning jurnalistikadagi o'rni va ahamiyatini to'g'ri baholash, zamonaviy axborot jamiyatining taraqqiyoti uchun muhim omil hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaev B. "Blogerlik va jurnalistika: zamonaviy axborot vositalaridagi o'zaro ta'sir" – Toshkent, 2019.
2. Islomova N. "Internet blogerligi va jurnalistika: yangi kommunikatsiya shakllari" – Toshkent, 2020.
3. Karimov J. "Blogerlikning jurnalistikadagi o'rni va jamiyatdagi ta'siri" – Samarqand, 2018.
4. Tursunov S. "Raqamli kommunikatsiyada blogerlik va jurnalistika" – Buxoro, 2017.

5. Mirzaev O. "Bloggerlik vositasida axborot tarqatish va jurnalistika" – Namangan, 2021.
6. Rustamova L. "Yoshlar orasida bloggerlik va jurnalistika: o‘zaro munosabatlar" – Farg‘ona, 2019.
7. Qodirov D. "Axborot texnologiyalari va bloggerlik: jurnalistikadagi yangi yo‘nalishlar" – Toshkent, 2020.

